

HOLSTEBRO KOMMUNE

Rådhuset • 7500 Holstebro

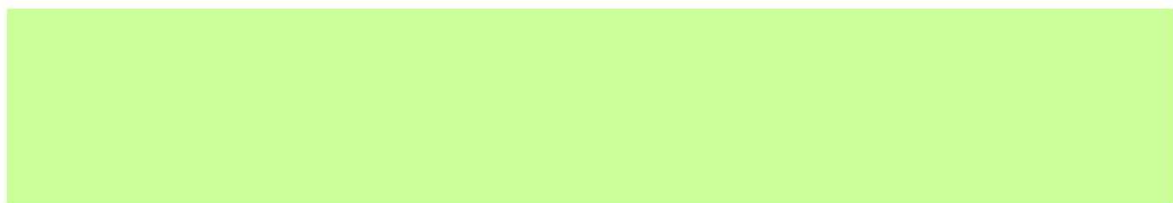
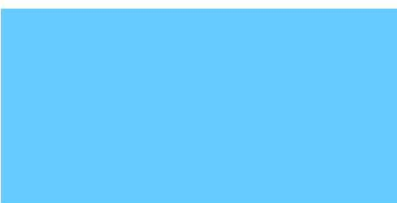
Thorleif Bjerre
Knudsigvej 3
7570 Vemb

Dato: 25-04-2016
Sagsnr.: 09.17.18-P19-1-16
Henv. til: Allan E. Clausen
Natur og Miljø
Direkte tlf.: 96 11 78 20
Afdeling tlf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
beliggende

Knudsigvej 3, 7570 Vemb
Beliggende på matr. nr. 70a, Vemb By, Vemb

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 868 AF 3. JULI
2015 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
<i>Dokumentation</i>	8
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	8
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	8
<i>Stalde</i>	9
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	10
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	10
<i>Døde dyr</i>	10
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	11
<i>Håndtering af gylle</i>	11
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	11
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	11
<i>Lugt</i>	11
<i>Transport</i>	11
<i>Støj</i>	11
<i>Restvand og spildevand</i>	12
<i>Skadedyr</i>	12
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	12
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	12
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	13
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	13
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	14
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	15
KLAGEVEJLEDNING	15
OFFENTLIGGØRELSE	15
RETSBESKYTTELSE	17
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	19
GENERELLE FORHOLD	19
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	19
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	20
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	21
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	23
<i>Alternative muligheder</i>	23
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	23
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	23
<i>Stalde</i>	24

<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	25
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	26
<i>Ventilation</i>	27
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	27
<i>Foder</i>	27
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	28
<i>Olie og brændstof</i>	29
<i>Affald</i>	29
<i>Døde dyr</i>	30
<i>Sprøjtemidler og kemikalier</i>	31
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	31
<i>Håndtering af gylle</i>	32
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	33
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	34
<i>Ammoniak</i>	34
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	35
<i>Lugt</i>	35
<i>Transport</i>	36
<i>Støj</i>	38
<i>Støv</i>	39
<i>Lys</i>	39
<i>Restvand og spildevand</i>	39
<i>Skadedyr</i>	39
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	40
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	41
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	44
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	44
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	45
<i>Sædskifte og efterafgrøder</i>	45
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	46
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	48
<i>Grundvand</i>	48
<i>Bilag IV-arter</i>	48
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	49
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	49
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-område(r)</i>	50
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	51
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-område(r)</i>	52
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	54
BILAG	55
<i>BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED</i>	55
<i>BILAG 2 – SITUATIONSPLAN (KOPI FRA ANSØGNING) - DEL 1/3</i>	56
<i>BILAG 2 – SITUATIONSPLAN (KOPI FRA ANSØGNING) - DEL 2/3</i>	57
<i>BILAG 2 – SITUATIONSPLAN (KOPI FRA ANSØGNING) - DEL 3/3</i>	58
<i>BILAG 3 – LANDSKABELIGE INTERESSER</i>	59
<i>BILAG 4 – TERRÆNFORHOLD OMKRING GYLLEBEHOLDERE</i>	60
<i>BILAG 5 – HUSDYRBRUGETS UDSPREDNINGSAREALER</i>	61
<i>BILAG 6 – LAVBUNDSAREALER</i>	62
<i>BILAG 7 – TRANSPORTRUTER</i>	63
<i>BILAG 8 – JORDBUNDSTYPER</i>	64
<i>BILAG 9 – SPILDEVANDSTILLADELSE</i>	65
<i>BILAG 10 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2</i>	66

BILAG 10 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 267

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	25-04-2016
Godkendelse hjemmel, lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§ 12
Husdyrbrugets navn, jvf. CVR	Thorleif Bjerre
CVR-nr. / P-nr.	33622325 / 1016869844
Husdyrbrugets adresse	Knudsigvej 3, 7570 Vemb
Husdyrbrugets telefonnumre	9789 5259 / 2032 2281
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Thorleif Bjerre
Husdyrbrugets e-mail:	thorleif@bjerre.dk
Matrikel	70a Vemb By, Vemb
CHR	57099
Byggetilladelse	Idet dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri, skal du forinden søge om byggetilladelse hos kommunen - Byggeri og Ejendomme.
Ejendomsnr.	181153
Husdyrgodkendelsesskema nummer	80495
Husdyrbrugets konsulent	Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, Nupark 47, 7500 Holstebro
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63
Sagsnummer	09.17.18-P19-1-16

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 07-01-2016 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Knudsigvej 3, 7570 Vemb. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 25-01-2016 til den 08-02-2016. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 10-03-2016 til den 21-04-2016.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, men der er foretaget VVM-screening af dyreholdet i 2005 og en afgørelse om skift i dyretype efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i 2013.

Afgørelsen om skift i dyretype erstattes ved meddelelse af denne nye miljøgodkendelse. Den nye miljøgodkendelse træder i kraft den dato den tages i brug.

Den ansøgte udvidelse skal jvf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højest over en 8-årig periode. I den konkrete sag er der taget udgangspunkt i det tilladte dyrehold meddelt i afgørelse om skift i dyretype efter anmelderordningen i 2013, eftersom ammoniakemission og kvælstof og fosfor i gyllen ikke må stige i en afgørelse om skift i dyretype.

Dyreholdet udvides fra 239,44 DE til 302,89 DE i kvæg. Udvidelsen foregår hovedsageligt i eksisterende stalde, dog etableres en tilbygning på 135 m² til eksisterende kostald samt kalvehytter til 15 kalve. Endvidere etableres en 800 m² ensilageplads i tilknytning til eksisterende ensilageplads.

Der er ingen naturområder efter kategori 1 eller 2, der ventes negativt påvirket af projektet, og husdyrbruget overholder reglerne for kategori 3 natur.

Husdyrbruget og dets udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Felsted Kog og Nissum fjord. Dyretrykket i oplandet har været stigende siden 2007. Driften af husdyrbrugets arealer medfører en udvaskning af kvælstof, der er 13,5 kg N/ha lavere, end hvis de var drevet med planteavlssædskifte. I forhold til fosfor er det beregnet, at husdyrbrugets påvirkning af Natura 2000-området er 0,00 %.

¹ Lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for husdyrbrugets drift.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 165 malkekøer (tung race, 12.000 kg EKM), 90 kvier (tung race, 6-24 mdr.), 30 småkalve (tung race, 0-6 mdr.) og 83 tyrekalve (tung race, 40-55 kg) svarende til i alt 302,89 DE, på husdyrbruget matr. nr. 70a Vemb By, Vemb, beliggende Knudsigvej 3, 7570 Vemb.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Allan E. Clausen
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - husdyrholdets størrelse
 - affaldsregistrering og – bortskaffelse
 - mark- og gødningsplaner
 - driftsjournaler (jvf. bilag 10)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller).

7. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race (12.000 kg EKM)	165	253,27
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	30	8,1
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-24 mdr.)	90	40,7
Tyrekalve, tung race (40-55 kg.)	83	0,81
I alt		302,89

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

Stalde

8. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægt korrektion	Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	
Kalve og kviestald	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	15	4,05	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier (6-9 mdr.), tung race	15	4,98	Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller Ringkanal)
	Kvier (9 – 15 mdr.), tung race	30	12,13	Dybstrøelse, lang ædeplads m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Tyrekalve (40-55 kg), tung race	83	0,81	Dybstrøelse hele arealet
Kostald	Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race	135	207,22	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Spalteskraber
	Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race	10	15,35	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier (15-22 mdr.), tung race	35	17,79	Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller Ringkanal) Spalteskraber
	Kvier (22-24 mdr.), tung race	10	5,8	Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller Ringkanal) Spalteskraber
Kalvehytter	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	15	4,05	Dybstrøelse hele arealet
Tilbygning til kostald	Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race	20	30,7	Dybstrøelse hele arealet
DE I alt			302,89	

9. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåten altid er tør i overfladen.
10. Der skal i den eksisterende kostald etableres skrabeanlæg over spalterne. Skrabeanlæggene til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 4. time – svarende til mindst 6 gange i døgnet.
11. Tværgange som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.

12. Alle skrabere skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen/robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring af staldanlæg

13. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Ensilage opbevaring og håndtering

14. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånere mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på lavbundslande, jvf. bilag 6.
15. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingsboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som fast husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller – siloer skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

16. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

17. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 10.

Håndtering af gylle

18. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår risiko for spild fra påfyldning af gyllevogne ol., kan der stilles krav om, at påfyldning og lignende skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

19. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundslande, jvf. bilag 6.
20. Komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt. Ved omlastning skal placeringen være minimum 100 meter fra nabobeboelse.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

21. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

22. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

23. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Restvand og spildevand

24. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
25. Etablering af faskiner skal ske i henhold til vilkår i spildevandstilladelsen (bilag 9). Ved færdigmelding skal der medsendes en opdateret kloaktegning med angivelse af samtlige afløbsledninger, nedsivningsanlæg og øvrige spildevandsanlæg på ejendommen.

Skadedyr

26. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
27. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

28. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
29. En 1,2 meter høj dige/opkant nord for gyllebeholder 2 skal forlænges minimum 5 meter i østlig retning, jvf. bilag 4.

Miljø- og ressourcestyring

30. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
31. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
32. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

33. Senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

34. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 5.

Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 188,69 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 13, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,3 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.

35. Inden miljøgodkendelsen tages i brug, skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af kvæggylle til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 105,3 DE med den næringsstofmængde, der fremgår af Skema 13.

36. Hvert år skal der etableres 15 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid lovpligtige efterafgrødekrav. Dvs, at 85 % (70 % + 15 %) af husdyrbrugets areal skal drives med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 % ved dyrkning efter reglerne for forhøjet harmonital på 2,3 DE/ha. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til NaturErhvervstyrelsen. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

37. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.
38. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
39. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **23-05-2016**.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "*Klag til Natur- og Miljøklagenævnet*", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster 500 kr. i klagegebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Thorleif Bjerre, Knudsigvej 3, 7570 Vemb (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden I/S, CVR: 21728446, P-nr: 1003010340 (Ansøgers miljøkonsulent)
- Claus Knudsig Pedersen, Knudsigvej 1, 7570 Vemb (Nabo)
- Jonna Kirstine Oline Kristensen, Knudsigvej 5, 7570 Vemb (Nabo)
- Lars Kristen Kristensen og Karin Kragelund Kristensen, Knudsigvej 7, 7570 Vemb (Nabo)
- Askov Grud, Knudsigvej 9, 7570 Vemb, CVR: 75934114, P-nr: 1002475291 (Bortforpagter)
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 (Interesseorganisation)

- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533 (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, E-mail (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 (Myndighed)
- Maabjerg Bioenergy - Leverandørforening, CVR: 30507509, P-nr: 1014584060 (Gyllemodtager)

I perioden 10-03-2016 til 21-04-2016 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienteringsbrev er sendt til nedenstående:

- Thorleif Bjerre, Knudsigvej 3, 7570 Vemb, CVR: 33622325, P-nr: 1016869844 (ansøger)
- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden I/S, CVR: 21728446, P-nr: 1003010340 (Ansøgers miljøkonsulent)
- Claus Knudsig Pedersen, Knudsigvej 1, 7570 Vemb (Nabo)
- Jonna Kirstine Oline Kristensen, Knudsigvej 5, 7570 Vemb (Nabo)
- Lars Kristen Kristensen og Karin Kragelund Kristensen, Knudsigvej 7, 7570 Vemb (Nabo)
- Askov Grud, Knudsigvej 9, 7570 Vemb, CVR: 75934114, P-nr: 1002475291- (Bortforpagter)
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533 (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 (Interesseorganisation)

- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, E-mail: jenson@mail.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 (Interesseorganisation)
- Holstebro Museum, CVR: 11681328, P-nr: 1002911064 (Myndighed)
- Maabjerg Bioenergy - Leverandørforening, CVR: 30507509, P-nr: 1014584060 (Gyllemodtager)

6 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- (ingen bemærkninger modtaget)

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 25-01-2016 til den 08-02-2016.

- (ingen bemærkninger modtaget)

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Knudsigvej 3, 7570 Vemb samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jvf. § 40 stk. 2 i lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jvf. § 40 i bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2024.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jvf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 25-04-2016. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- Skadedyrlaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Thorleif Bjerre ejer og driver husdyrbruget på Knudsigvej 3, 7570 Vemb under CVR nr. 33622325. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og

miljøansvarlige på husdyrbruget er Thorleif Bjerre. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 2,3 km øst for Vemb. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i værdifuldt landbrugsområde og bevaringsværdigt landskab

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Knudsigvej 1, 7570 Vemb) – krav 50 meter	Ca. 55 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (sommerhusområde ved Stenumvej, Råsted) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 1,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	> 2,5 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, - vurdering indenfor 300 meter	> 1,5 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 3 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jvf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 3 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	> 150 m > 150 m > 30 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	> 1 km > 1 km > 1 km
Vandløb, grøft, dræn og søer > 100 m ² (krav 15 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	ca. 70 m ca. 60 m > 100 m
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100 m) Ikke relevant, da der ikke bygges nye opbevaringsanlæg for husdyrgødning	

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	> 50 m > 50 m > 30 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	> 100 m > 100 m > 80 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	> 70 m > 90 m > 100 m
Naboskel (krav 30 m) - tilbygning til kostald - nye kalvehytter - ny ensilagesilo	> 90 m > 100 m > 30 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv m.v.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større end 10 ha, overdrev større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Ejendommen ligger på grænsen mellem to landskabstyper; Storådalen og Skovbjerg Bakkeø. Ejendommens bygningsmasse ligger på smeltevandssletten lige ved grænsen til Storådalen. Storådalen tegner den landskabelige "rygrad" i Holstebro Kommune og er vigtig i kommunens landskabelige og kulturhistoriske identitet. Dalen er skåret ned i den flade smeltevandsslette, der omgiver dalen mod nord og syd, og er derved indrammet af mere eller mindre markerede dalsider. På den brede dalbund snor Storåen sig de fleste steder i et naturligt forløb, hvor den er omgivet af afgræssede enge og anden lysåben natur eller mose. Dalen rummer ikke bebyggelse eller tekniske anlæg, men den krydses af højspændingsledninger vest for Holstebro og øst for Vemb. I disse områder er dalen også præget af anlæg uden for dalen, særligt vindmøller og transformerstationer. Ejendommen ligger på den nordlige kant af Skovbjerg Bakkeø der rejser sig fra de omgivende slettelandskaber, opleves terrænet generelt som en let bakket flade med store bløde kurver, der stedvist gennemskæres af små og store erosionsdale. De sandede jorder på bakkeøen afspejles i en arealanvendelse præget af store plantager og heder, samt marker, der afgrænses af en parallel struktur af hegn. Heder og plantager dominerer den centrale

og sydvestlige del af området, mens landbrugskaracteren med dyrkede marker i højere grad præger den nordlige og østlige del af området.

Husdyrbrugets anlæg er beliggende i et område, der i Kommuneplan 2013 er udpeget til bevaringsværdigt landskab. Holstebro Kommune vurderer, at en 135 m² tilbygning til eksisterende kostald ikke vil være af væsentlig betydning for de landskabelige interesser, da det bygges i samme stil som det eksisterende.

Byggeriet af en 800 m² ensilageplads foregår udenfor det bevaringsværdige landskabsområde og i tilknytning til eksisterende ensilagesiloer. Byggeriet vil dermed ikke være af væsentlig betydning for de landskabelige interesser.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Der er et fortidsminde inde på mark nr. Obj-11, jf. bilag 3. Fortidsminder er beskyttet jvf. § 29 e og f i Museumsloven og der må ikke på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor. Desuden er der en 100 m beskyttelseslinie omkring fortidsminderne jf. § 18 i Naturbeskyttelsesloven. Inden for de 100 m er der forbud mod forandring af arealet. Vær især opmærksom på gravhøjene, der ligger inde på eller tæt ved dyrkningsarealerne ift. overholdelse af 2 meter bræmmen.

På udbringningsarealer er der også registreret ikke fredede fortidsminder (gravhøje), jvf. bilag 3. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Beskyttede diger

Op til mark nr. Obj 6 er der registreret et beskyttet dige og ligeledes op til mark nr. Obj 7 og Obj 9, jf. bilag 3.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Indenfor 2 m må der heller ikke jordbearbejdes, gødes og/eller plantes. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen i nærværende miljøgodkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ved overholdelse af gældende lovgivning ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret. Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m., som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen etableres i eksisterende bygninger og en lille tilbygning.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	145	200,43		
Malkekøer, tung race (12.000 kg EKM)			165	253,27
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	36	9,73	30	8,1
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-27 mdr.)	60	28,57		
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-24 mdr.)			90	40,7
Tyrekalve, tung race (40-55 kg.)	72	0,71	83	0,81
I alt		239,44		302,89

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 2 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau også fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægt korrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
Kalve og kviestald	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	36	9,73	15	4,05	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier (6 mdr. - kælvning), tung race	15	7,14			Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Kvier (6-9 mdr.), tung race			15	4,98	Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Kvier (6 mdr. - kælvning), tung race	27	12,86			Spaltegulvsbokse
	Kvier (9-15 mdr.), tung race			30	12,13	Dybstrøelse, lang ædeplads m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Tyrekalve (40-55 kg), tung race	72	0,71	83	0,81	Dybstrøelse hele arealet
Kostald	Malkekøer, tung race	135	186,61			Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Spalteskraber
	Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race			135	207,22	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Spalteskraber
	Malkekøer, tung race	10	13,82			Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race			10	15,35	Dybstrøelse hele arealet
	Kvier (6 mdr. - kælvning), tung race	18	8,57			Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Kvier (15-22 mdr.), tung race			35	17,79	Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) Spalteskraber
	Kvier (22-24 mdr.), tung race			10	5,8	Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) Spalteskraber
Kalvehytter	Småkalve (0-6 mdr.), tung race			15	4,05	Dybstrøelse hele arealet
Tilbygning til kostald	Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race			20	30,7	Dybstrøelse hele arealet
DE I alt			239,44		302,89	

Udvidelsen foregår hovedsageligt i eksisterende stalde. Der etableres dog en mindre tilbygning til eksisterende kostald på 135 m² samt en 800 m² ensilagesilo ved siden af eksisterende ensilagesiloer. Herudover etableres der kalvehytter til 15 kalve nord for eksisterende kostald, jvf. bilag 2. Kalvehytterne står på vogne med opsamling af

ajle, og Holstebro Kommune kræver på den baggrund ikke, at der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Ansøgers beskrivelse

Tilvalg af BAT-teknologi

Staldtype

Køerne er opstaldet i sengebåse med spalter og skrabere ovenpå. Det samme gør sig gældende for kvierne fra 15 til 24 måneder, der er opstaldet i samme stald. Kvierne fra 9 til 15 måneder opstaldes på dybstrøelse med lang ædeplads. Kvier fra 6 til 9 måneder er opstaldet i sengebåse med spalter – i dette afsnit er der ingen spalterskrabere. Evt. spalterskrabere i denne stald vil give en reduktion på 28 kg N. Det betyder at en evt. BAT-teknologi ikke må koste over 2800 kr. Med et så lille beløb er det ikke BAT at lave skrabere hos disse kvier. I dybstrøelsesstaldene til småkalve og drægtige/syge dyr strøs med et godt lag halm, så der er et tørt lag, som minimerer ammoniakfordampningen.

Lagre

Naturligt flydelag på gylletank minimerer fordampning. Dybstrøelse overdækkes for at undgå fordampning.

Fravalg af BAT-teknologi

Låg/teltdug på gylletank

Kvæggylle danner naturligt et godt flydelag, som forhindrer ammoniakfordampning. Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder, 2010 viser i beregningerne at teltoverdækning koster ca. 195 kr. pr. kg reduceret N inklusiv værdien af sparet handelsgødning ved 250 DE. Miljøstyrelsen har tidligere defineret at BAT-teknologier, der koster over 100 kr. pr. kg N ikke er BAT. Teltdug er derfor ikke BAT på dette kvægbrug.

Fodertiltag

Der ønskes ikke fodertiltag på ejendommen, da det er svært at praktisere på ejendomme med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten kan variere meget fra år

til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertilgag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladerne.

Forsuring

Forsuring kan ikke kombineres med alle staldtyperne og betonen kan ikke med sikkerhed holde til forsuringen.

Holstebro Kommunes vurdering

Der etableres skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal i den eksisterende kostald, med ammoniakreducerende effekt på 25 %. Der stilles vilkår om, at den eksisterende kostald skal have installeret skrabeanlæg over spalterne og gulvet skal skrubes minimum hver 4. time.

Det er angivet i ansøgningen, at dybstrøelsesafsnittene strøs med et godt lag halm, så der er et tørt lag, som minimerer ammoniakfordampningen. Holstebro Kommune stiller vilkår hertil.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Dyretype	Antal dyr	Korrektion	BAT-niveau	Maksimal N-udledning
Småkalve (0-6 mdr.), tung race Dybstrøelse	15	1	1,89 kg N/dyr	28,35 kg N
Kvier (6-9 mdr.), tung race Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	15	0,697	5,36 kg N/dyr	56,01 kg N
Kvier (9 – 15 mdr.), tung race Dybstrøelse, lang ædeplads m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	30	0,848	4,034 kg N/dyr	102,60 kg N
Tyrekalve (40-55 kg), tung race Dybstrøelse	83	1	0,048 kg N/dyr	4,02 kg N
Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	135	1	9,8 kg N/dyr	1.323,00 kg N
Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race Dybstrøelse	10	1	10,04 kg N/dyr	100,40 kg N
Kvier (15-22 mdr.), tung race Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	35	1,07	5,36 kg N/dyr	200,02 kg N
Kvier (22-24 mdr.), tung race Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	10	1,22	5,36 kg N/dyr	65,25 kg N
Småkalve (0-6 mdr.), tung race Dybstrøelse	15	1	1,89 kg N/dyr	28,35 kg N
Malkekøer (12.000 kg mælk), tung race Dybstrøelse	20	1	10,04 kg N/dyr	200,80 Kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				2.109 kg N

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg. Ovenstående beregninger er fra ansøgningssystemets beregning af BAT/Ammoniaktab.

Den ansøgte totale udledning er 2.145 kg N og overholder ikke umiddelbart det beregnede BAT emissionsniveau, som er 2.109 kg N. Beregningen af BAT emissionsniveauet er dog foretaget på Normtal fra 2011, hvorfor bl.a. BAT niveauet for malkekøer på dybstrøelse er 10,04 kg N/ab dyr. Normtallet fra 2015 er dog 10,43 kg N/ab dyr selvom staldsystemet ikke ændres. Ved blot at ændre normtallene for dybstrøelsesafsnittene til 2015 niveau hentes mere end 30 kg N. På den baggrund vurderer Holstebro Kommune, at det ansøgte overholder BAT emissionsniveauet.

Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Knudsigvej 3, hvor der etableres ny 800 m² ensilageplads, så det meste foder opbevares i fodersiloer.

Der laves ikke fodertiltag på ejendommen, da det er svært at praktisere på ejendomme med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten kan variere meget fra år til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertiltag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladene.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

I forbindelse med den nuværende drift opbevares ensilage i markstakke og på eksisterende ensilagesiloer. Efter udvidelsen vil ensilagen hovedsageligt blive opbevaret på ensilageplads eftersom der opføres en ny ensilageplads i tilknytning til eksisterende. Det kan dog stadig forekomme, at det er nødvendigt at opbevare ensilage i markstak.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 5. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	100 meter

Der stilles vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Overdækningsmateriale skal løbende fjernes fra marken.

Mark nr. Obj-7 og Mark Obj-8 er helt eller delvis lavbundsjerde. Der kan være en større risiko for udvaskning af næringsstoffer fra lavbundsjerde. Holstebro Kommune

stiller derfor vilkår om, at ensilagebunkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer. Lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Olie og brændstof

Olietanke

I ansøgningen er der angivet en dieseltank i foderladen jvf. bilag 2. Holstebro Kommune vurderer forhold vedr. olietanke i forbindelse med miljøtilsyn.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det medfører fare for forurening af disse. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at olie skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald

Alt affald bortskaffes i henhold til kommunens regulativ. Mindre affald opbevares i container og bortskaffes med dagrenovationen. Større affald afleveres på genbrugsplads. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 6.

Skema 6. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Type	Opbevaring	Bortskaffelse
*Spildolie	I tromle i spildbakke	Erhvervs-genbrugspladsen
*Medicinrester, kanyler og emballage	Kanyler opbevares i kanylespand.	Marius Pedersen
Jern / skrot	Ikke oplyst	Afhentes af skrothandler
Papir / pap	Container	Marius Pedersen
Glas	Ikke oplyst	Afleveres på genbrugsplads
Plast og PVC	Ikke oplyst	Marius Pedersen

**Farligt affald: Dokumentation for bortskaffelse skal kunne fremvises ved tilsyn.*

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Husdyrbruget skal registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler, herunder skal al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, kunne dokumenteres. Dokumentation kan f.eks. være faktura fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugsplads el.lign.

Alt medicinaffald (kanyler, sprayflasker, tomme ampuller, medicinrester mv.) skal håndteres som farligt affald, medmindre andet er angivet på emballagen. Kvittering for farligt affald skal fremvises ved tilsyn. Medicinaffald kan afleveres til dyrlægen, mod betaling på genbrugspladsen eller til anden godkendt modtager.

Spildolie skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på spildbakke eller tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplagspladsen/spildbakken skal være under tag, og have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er BAT bl.a. at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares overdækket på en cementeret plads ved gylletank II indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA).

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden. Hvor det er

nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og kemikalier

Rengøringsmidler til malkestald opbevares i malkerum og returneres, når de er tømte. Som hovedregel opbevares der ikke kemikalier og/eller pesticider på gården, da maskinstation står for sprøjtning af marker.

Oplag af kemikalier skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplaget må ikke medføre risiko for forurening af jord og undergrund, og skal derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med opkant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der er ingen spjæld
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne kontrolleres ved hhv. 10 års og 5 års beholderkontrol

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 4.975 m³ gylle. Vand fra eksisterende og ny ensilageplads opsamles i 85 m³ Agritank og udsprinkles på mark. Holstebro Kommune har d. 04-02-2016 truffet afgørelse efter

husdyrgødningsbekendtgørelsens § 35 om, at der kan etableres et udsprinklingsanlæg på knudsigvej 3, 7570 Vemb. På den baggrund indregnes vand fra ensilagepladser ikke i opbevaringskapaciteten.

I nedenstående Skema 7 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 7. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1980	2009	1.050	1.050
Gyllebeholder II	2004	2016	3.000	3.000
Samlet opbevaringskapacitet:			4.050	4.050

Husdyrbruget vil ud fra beregninger foretaget af Holstebro Kommune i Geoenvirom efter udvidelsen have en opbevaringskapacitet på mere end 9,5 måneder. Herudover leverer husdyrbruget 105,3 DE til Maabjerg Bioenergy, hvilket blot vil øge opbevaringskapaciteten på husdyrbruget eftersom, der ikke modtages noget retur.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal, jvf. bilag 10.

Gyllebeholder 2 er placeret mindre end 100 meter fra vandløb

Gyllebeholder 2 er placeret ca. 70 meter fra Storå. Der er etableret gyllealarm på beholderen. Forhold vedr. risiko for gylle udslip er behandlet under afsnittet "Driftsforstyrrelser eller uheld", hvor der bl.a. stilles vilkår til forlængelse af dige/opkant.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Håndtering af gylle

Gylle håndteres typisk indenfor normal arbejdstid, så lugtgenerne minimeres i "fritiden" – dog er der spidsbelastningsperioder.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår risiko for spild ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares overdækket i marken.

På husdyrbruget produceres der ca. 60 ton fast møg fra kalvene. Ansøger har beskrevet at møg fra kalvene enten bringes direkte ud, bruges til flydelag i gyllebeholderen eller lægges ind oven på dybstrøelsen hos kvierne, hvor de tramper det ned i dybstrøelsesmatten. Ansøger angiver, at det der lægges ind ovenpå dybstrøelsesmatten hos kvierne, svarer til ca. 10 tons fast møg fra kalvehytterne.

Holstebro Kommune vurderer, at fast møg fra kalvene enten skal bringes direkte ud, bruges til flydelag eller opbevares overdækket på møddingsplads. Holstebro Kommune vurderer jvf. husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 5, at fast møg fra kalvene ikke blot må føres til opbevaring i dybstrøelsesafsnit hos kvierne. Kan møget ikke bringes direkte ud eller bruges til flydelag skal det opbevares i et godkendt opbevaringsanlæg. Ved miljøtilsyn skal der foreligge dokumentation for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af fast møg, jvf. gældende lovgivning.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet vedr. opbevaring af fast møg er dækket af gældende lovgivning.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 100 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst vare en uge.

Kompostmarkstakke må højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Den ansvarlige for landbrugsdriften (driftsherren) skal derfor årligt føre optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Mark nr. Obj-7 og Mark Obj-8 er helt eller delvis beliggende på lavbundsjarde. Der kan være en større risiko for udvaskning af næringsstoffer fra lavbundsjarde.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at dybstrøelsesmarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer. Lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 2.051 kg N /år, hvilket er en meremission på -138 kg N / år i forhold til før-situationen.

Skema 8. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etablering, udvidelser, ændringer)	297 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende uændret produktion	1060 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	315 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	311 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	68 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse	2.051 kg N / år
Meremission	-138 kg N / år

Jvf. ansøgningsskema 80495 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 58, Nissum Fjord, samt EF-Habitatområde nr. 225, Idom Å og Ormstrup Hede.

Afstanden hertil er i begge tilfælde omkring 4 kilometer.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men med disse afstande og en samlet emission på 2.051 kg N/år vil reglerne for kategori 1 natur være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større heder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er høj, dvs. mindst 3 kilometer.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men med de store afstande og en samlet emission på 2.051 kg N/år vil reglerne for kategori 2 natur være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et større moseområde nord for Storå, som ligger nordnordvest for ejendommen i ca. 300 meters afstand.

Holstebro Kommune har ingen naturregistreringer fra mosen, som dog er meget tilgroet. Beregninger for det nærmeste punkt i mosen viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,7 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt her.

Vedrørende det registrerede engområde kun ca. 150 meter nord for ejendommens bygninger, som beregningsmæssigt modtager 2,6 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen, beskrives denne ved en naturregistrering i 2010 som en højstaudeeng på et kulturpåvirket areal. Engen er ikke omfattet af reglerne for kategori 3 natur.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen, idet Stenumgård Plantage syd for ejendommen er af nyere oprindelse, og reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav. Dette kan være vilkår om nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen

af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 9 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 9. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	215 meter (FMKI)	215 meter	205 meter (FMK)	2.419 meter	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	128 meter (ny model)	128 meter	109 meter (ny model)	2.413 meter	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	21 meter (FMK)	21 meter (FMK)	26 meter (FMK)	77 meter (FMK)	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Gylle håndteres typisk indenfor normal arbejdstid, så lugtgenerne minimeres derved i "fritiden" – dog er der spidsbelastningsperioder. Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jvf. det stillede vilkår kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Tidspunkt for afhentning af mælk afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. bilag 7.

Transport ift. nærmeste nabo på Knudsigvej 1 vil ikke stige markant. En stor del af trafikken foregår tæt på kostalden, ensilagepladsen og gylletankene, hvorfor der ikke er megen trafik forbi huset og dermed ikke de store støjgener.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljø-mæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 10. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Antal transporter		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Husdyrgødning	150	150	0
Maabjerg Bioenergy	0	70	100
Handelsgødning	1	1	0
Mælk	182	182	0
Foder fra foderstoffer	25	25	0
Grovfoder	100	115	15
Diesel	6	6	0
Husdyr transporter	30	30	0
DAKA	5	5	0
Dyrlæge	25	25	0
Antal transporter i alt	524	609	16

Vurdering af transporter

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 27 %. Det samlede antal transporter øges kun med 16 %, jvf. Skema 10 . På den baggrund vurderes antallet af transporter ikke at ligge over, hvad man kan forvente. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og

beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Holstebro Kommune stiller vilkår om, at transporter til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjklender

Der er en frekvensstyret vacuumpumpe placeret ved malkestalden, som næppe er hørbar for omkringboende. Den er i gang ved malkning tidlig morgen og sidst på eftermiddagen. Indhentning af foder og foderblander kører to gange dagligt, om morgenen og aftenen ved siden af stalden eller ved ensilageplads. Indblæsning af foder foregår bagved stalden ca. hver 2. mdr.

Der forekommer endvidere støj fra dyr og transporter til og fra ejendommen. De fleste transporter er i normal arbejdstid, men der vil være spidsbelastningsperioder samt transporter, som landmanden ikke har indflydelse på.

Holstebro Kommunes vurdering

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig anvendelse af de pågældende støjklender indenfor normal arbejdstid og ved de stillede vilkår til transport.

Støv

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis, dvs. al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der er natbelysning i kostalden der er styret ved timer.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 11:

Skema 11. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand (kostald og nybyggeri)	Ledes til faskiner
Restvand fra ensilageplads	Ledes til udsprinklingsanlæg
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Restvand fra vaske af mælke/malkeanlægget	Ledes til udsprinklingsanlæg
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til udsprinklingsanlæg

Etablering af faskiner skal ske i henhold til vilkår i spildevandstilladelsen (bilag 9). Når der fremsendes færdigmelding af etableringen skal der medsendes en opdateret kloaktegning med angivelse af samtlige afløbsledninger, nedsivningsanlæg og øvrige spildevandsanlæg på ejendommen. Der stilles vilkår til sikring af dette.

Udsprinklingsanlæg

Holstebro Kommune har d. 04-02-2016 meddelt, at der kan etableres et udsprinklingsanlæg på husdyrbruget efter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 35. Udsprinklingsanlægget tager vand fra ensilagepladser samt vaskevand fra mælkerum. Forudsætningen for denne afgørelse var, at væsken fra ensilagepladsen samt mælkerumsvaskevand i hver fraktion ikke overstiger 0,3 kg N/ton jvf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3 pkt. 9.

Skadedyr

Generelt

Der sørges generelt for en god oprydning og rengøring i og omkring staldene, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller tilholdssteder for skadedyr.

Rotter

Anticimex benyttes til mus- og rottebekæmpelse.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Der anvendes bekæmpelsesmidler. Desuden begrænses flueopformeringen ved jævnlig udmugning fra småkalve.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og – uheld osv.

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald fra gyllebeholder 2, løbe mod nærliggende vandløb, jvf. bilag 4. Der er en minimum 1,2 meter høj dige/opkant langs grøft og Storå, der er med til at sikre, at gylle ved et uheld ikke vil løbe i Storå. I forbindelse med vurdering af forholdet besøgtede Holstebro Kommune området, og det blev aftalt med

ansøger Thorleif Bjerre, at dige/opkant skal forlænges med minimum 5 meter i østlig retning, for at sikre vandløbet yderligere. Der stilles vilkår til sikring af dette.

Skulle der ske et gylleuheld ved gyllebeholder 1, vil gyllen løbe ud og kunne opsamles på nærliggende mark nr. Obj-7 uden risiko for vandløb, jvf. bilag 4.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Der er endvidere udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvad der skal gøres ved et gylleuheld.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip og brand.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget,
- at alle, der arbejder på husdyrbruget, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes,
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Anvendelse af lavenergilysstofrør i nye stalde.▪ Løbende udskiftning af eks. lysstofrør i eks. stalde til lavenergilysstofrør.▪ Lyset i staldene er tændt efter behov.▪ Varmegenindvinding til stuehus.▪ Naturlig ventilation▪ Natbelysning, som styres ved hjælp af timer og sensorer.▪ Pladekøler og isbank▪ Udendørs lys ved tankrum - dette styres ved hjælp af følesensor▪ Frekvensstyret vakuumpumpe reducerer energiforbruget
Vand	▪ Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.▪ Ingen vask af maskiner, da maskinstation står for markdriften▪ Vaskevandet fra rengøring af mælketank og mælkeanlæg genanvendes til vask af malkestald▪ Pladekøler med genbrug af vand til drikkevand til køerne
Management	▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres.▪ Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte.▪ Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.▪ Der er lavet udkast til beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
Ammoniak	▪ BAT-niveau for ammoniak overholdes

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, jvf. Skema 12:

Skema 12. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
EL forbrug [kWh]	100.000	113.000	13.000
Vand [m ³]	6.000	6.800	800
Olie [liter]	8.000	8.000	0

Forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Holstebro Kommune vurderer ud fra en energiberegning, at et anslået forbrug på 113.000 kWh er hvad der kan forventes for husdyrbruget.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at hele husdyrbruget senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparekatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller lign.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejede eller forpagtede. Herudover afsættes der 105,30 DE i kvæggylle til Maabjerg Bioenergy, og der modtages ikke noget retur. Husdyrgødningen er sammensat, jvf. Skema 13.

Skema 13. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Knudsigvej 3	Kvæggylle	21.687	3.265	240,64
Knudsigvej 3	Dybstrøelse	6.255	921	62,24
I alt		27.942	4.186	202,88
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Maabjerg BioEnergy	Kvæggylle	-10.240	-1.560	113,80
I alt		17.702	2.626	189,08

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 13 angivne.

Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge en skriftlig aftale om afsætning af kvæggylle produceret på husdyrbruget til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til det i Skema 13 angivne. Der stilles vilkår herom.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 82,48 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 14 og er beliggende i henhold til bilag 5.

Skema 14. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Obj-5	12,95	Thorleif Bjerre, Knudsigvej 3, 7570 Vemb
Obj-6	27,2	
Obj-7	12,78	
Obj-8	3,87	
Obj-9	20,92	Askov Grud, Knudsigvej 9, 7570 Vemb
Obj-10	1,36	
Obj-11	3,41	
I alt	82,48	ha ejede og forpagtede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 25 og 26 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav).

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 82,47 ha til rådighed. Der er 82,48 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Alle arealerne drives med K12-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Efterafgrøder er anvendt som et virkemiddel i ansøgningen til at nedbringe nitratudvaskningen til Natura 2000 overfladevand.

Der er ansøgt om 15 % ekstra efterafgrøder. Holstebro Kommune stiller på den baggrund vilkår om, at der hvert år skal etableres 15 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid lovpligtige efterafgrødekra. Dvs, at 85 % (70 % + 15 %) af husdyrbrugets areal skal drives med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 % ved dyrkning efter reglerne for forhøjet harmonital på 2,3 DE/ha. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til

NaturErhvervstyrelsen. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Udbringning af husdyrgødning

Beskrivelse i ansøgningen

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx: - regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), - udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle), - krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, - krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, - og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, - krav til efterafgrøder. Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Gyllen nedfældes typisk til vårsæd og slangeudlægges i vintersæd. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport af gylle

Gener fra transport er generelt vurderet i afsnittet om transport. Husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer til udbringning ligger forholdsvis tæt omkring ejendommen, og det vurderes på den baggrund, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres

ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealerne ligger mere end 200 meter fra byzone, sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Arealerne er derfor ikke omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse
- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-9 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, der anvendes til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen
- at det ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning

- at sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- at anvende godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage og at være opmærksom på vindretning i forhold til naboens
- at behandle husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering og de stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspretningsarealerne ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til almen vandforsyning og hygiejnezonen for vandværksboringer.

På baggrund af ovennævnte vurderes det, at der ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til almen vandforsyning, og der skal i miljøvurderingen ikke stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet i forhold til udspretningsarealerne.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området, men forekommer dog flere steder i den vestlige del af Storådal. Projektet vurderes ikke at kunne få nogen negativ effekt på arten.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i betydelig afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jvf. EF-domstolen². Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et

² Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

³ Bek. nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Felsted Kog i Nissum Fjord. Udbringningsarealerne ligger i et område, der i henhold til statens kortværk har et nitratreduktionspotentiale på 65 % og dermed udlagt i nitratklasse 2, jvf. Skema 15.

Skema 15. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspredningsareal					Harmonitryk uden virkemidler (DE/ha)
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]	
I alt	82,48	0,00	0,00	82,42	0,00	1,50

Der er ansøgt om udbringning af 2,29 DE/ha. N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk, jvf. **Error! Reference source not found..** Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres ved anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom⁴.

Der stilles i vilkår om 15 % ekstra efterafgrøder, jf. afsnit om sædskifte og efterafgrøder.

Skema 16. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 1,5 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 2,29 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte og 15 % ekstra efterafgrøder.

Scenarier	Planteavl	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte	1,50 DE/ha K12-sædskifte	2,29 DE/ha K12-sædskifte m. 15 pct. ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	75,5 kg N/ha	58,0 kg N/ha	57,9 kg N/ha

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-område(r)

Udviklingen i dyreholdet er stigende i oplandet til Nissum Fjord, hvorfor udvaskningen for udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlssædskifte.

⁴ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. [1172 af 4. oktober 2013] om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beregninger i husdyrgodkendelse. dk (Skema ID 80495) viser, at det ansøgte giver en merudvaskning på -17,6 kg N/ha, hvorfor det ikke overstiger udvaskningen svarende til planteavl, se Skema 16.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte ”planteavlsmodel”. På baggrund heraf vurderes det, at projektet ikke vil kunne påvirke habitatområdet negativt.

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet jorde, mens den resterende er beliggende på detailafvandet humusjord i lavbundsområde, jvf. Skema 17, bilag 6 og bilag 8.

Skema 17. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Obj-5	12,95	Nej	JB1	Nej	Felsted Kog/ Nissum Fjord	0	0,00
Obj-6	27,2	Nej	JB1	Nej	Felsted Kog/ Nissum Fjord	0	0,00
Obj-7	12,78	Ja	JB11	Ja	Felsted Kog/ Nissum Fjord	2	8,81

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Obj-8	3,87	Ja	JB11	Ja	Felsted Kog/ Nissum Fjord	2	3,87
Obj-9	20,92	Nej	JB1	Nej	Felsted Kog/ Nissum Fjord	0	0,00
Obj-10	1,36	Ja*	JB1	Nej	Felsted Kog/ Nissum Fjord	0	0,00
Obj-11	3,41	Ja*	JB1	Nej	Felsted Kog/ Nissum Fjord	0	0,00

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Markerne Obj-7 og Obj-8 er detailafvandede humusjorde, og er derfor beliggende i fosforklasse 2.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 2.634 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 2.634 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 2,7 kg P/ha, jvf. Skema 18.

Skema 18. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	2.634 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	31,9 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	29,3 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	2,6 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁵. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 2,6 kg P/ha/år, jvf. Skema 18, hvilket er en del mindre end det gennemsnitlige for det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er der i gennemsnit ophobet 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et

⁵ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTools af Holstebro Kommune.

overskud på 2,6 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 1 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 19.

Skema 19. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nisum Fjord	N65 - Nisum Fjord
Delområde - kystopland	Nisum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	19.173 kg P	14.217 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.761 kg P	3.934 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	24.934 kg P	18.151 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	82,48 ha	82,48 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	2,6 kg P/ha	2,6 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	1%	1%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	1 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0034%	0,0047%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000-område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området Nisum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning af området er under 1 % i retsbeskyttelsesperioden.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne.

Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

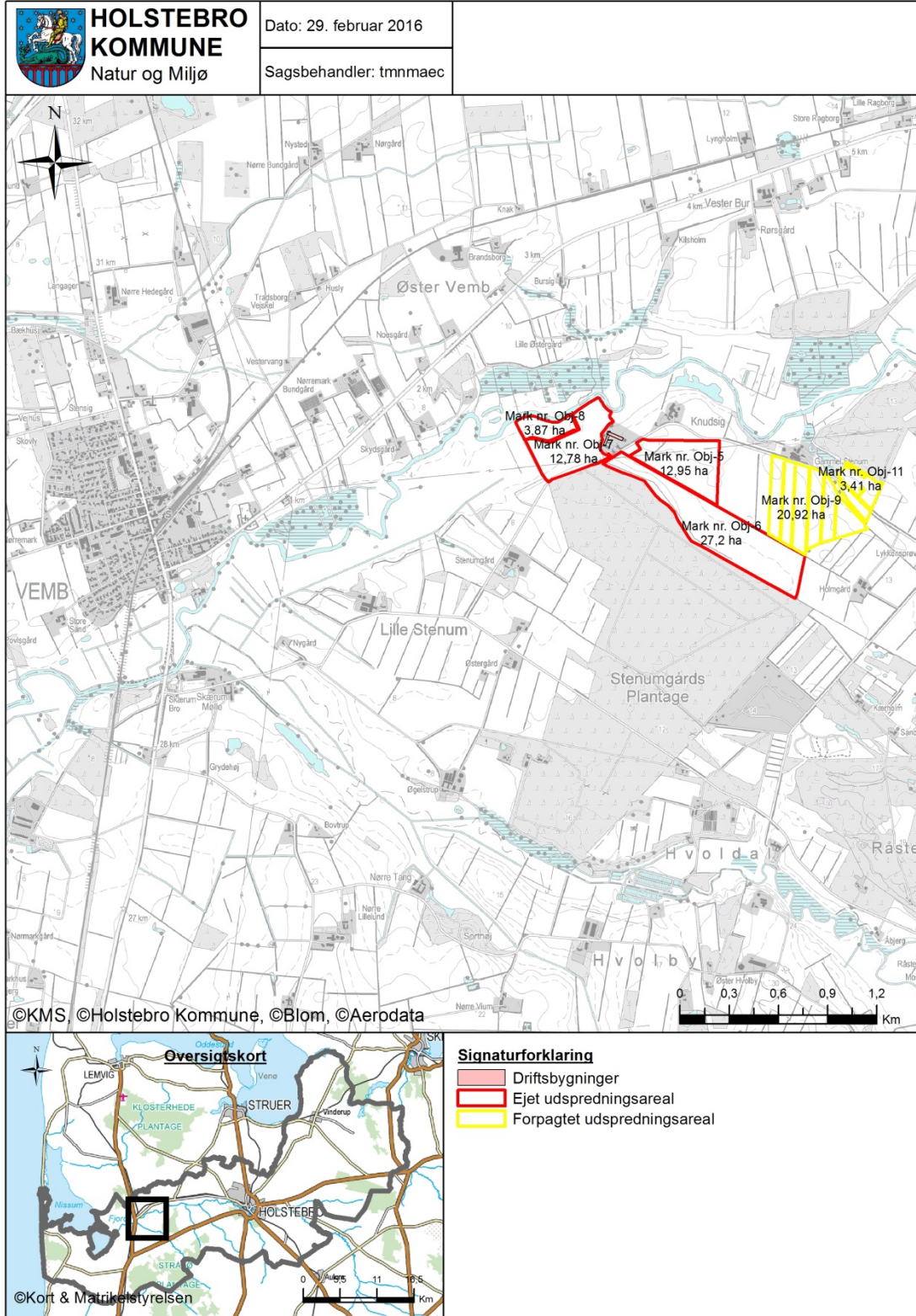
Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

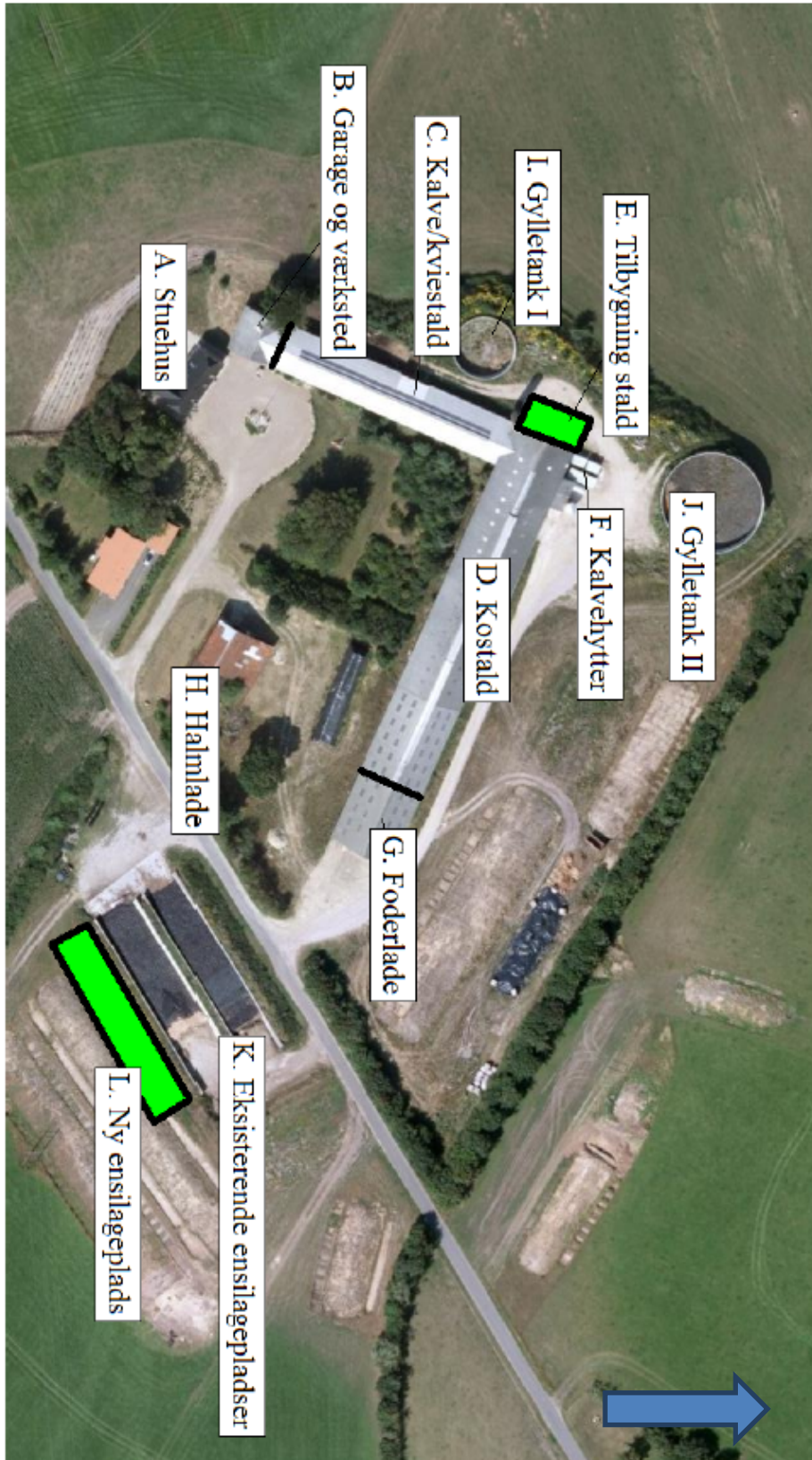

Bilag 2 – Situationsplan (kopi fra ansøgning) - del 1/3**Bilag 1. Informationer om husdyrbrugens anlæg og transportveje.**

Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningens fremtidige anvendelse
A	Stuehus						
B	Værksted	1970	100	5	35	Røde mursten	Uændret
C	Kalve-kvæstald	1974	840	5	35	Røde mursten	Uændret
D	Kostald	1970/2000	2115	8	45	Røde stålplader	Uændret
E	Kostald, tilbygning	??	135	8	45	Røde stålplader	
F	Kalvehytter	??					
G	Foderlade	1970/2000	300	8	45	Røde stålplader	Uændret
H	Halmfade	1970	350	6	30	Røde stålplader	Uændret
I	Gylletank I	1980	1000	1,5			Uændret
J	Gylletank II	2004	3000	2,5			Uændret
K	Eksisterende ensilagepladser	2005	1600				Uændret
L	Nye ensilagepladser	??	800				
M							
N							

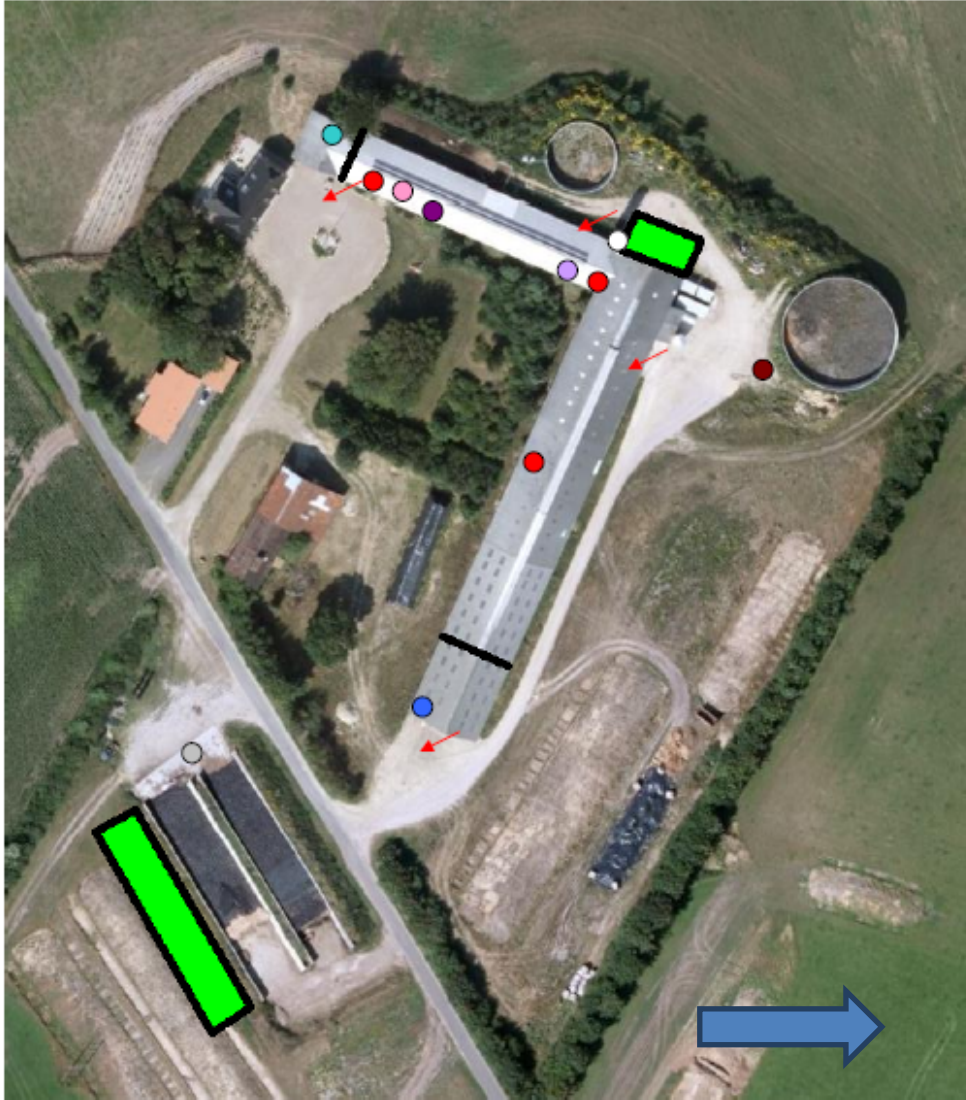

Bilag 2 – Situationsplan (kopi fra ansøgning) - del 2/3

Bilag 2 – Situationsplan (kopi fra ansøgning) - del 3/3

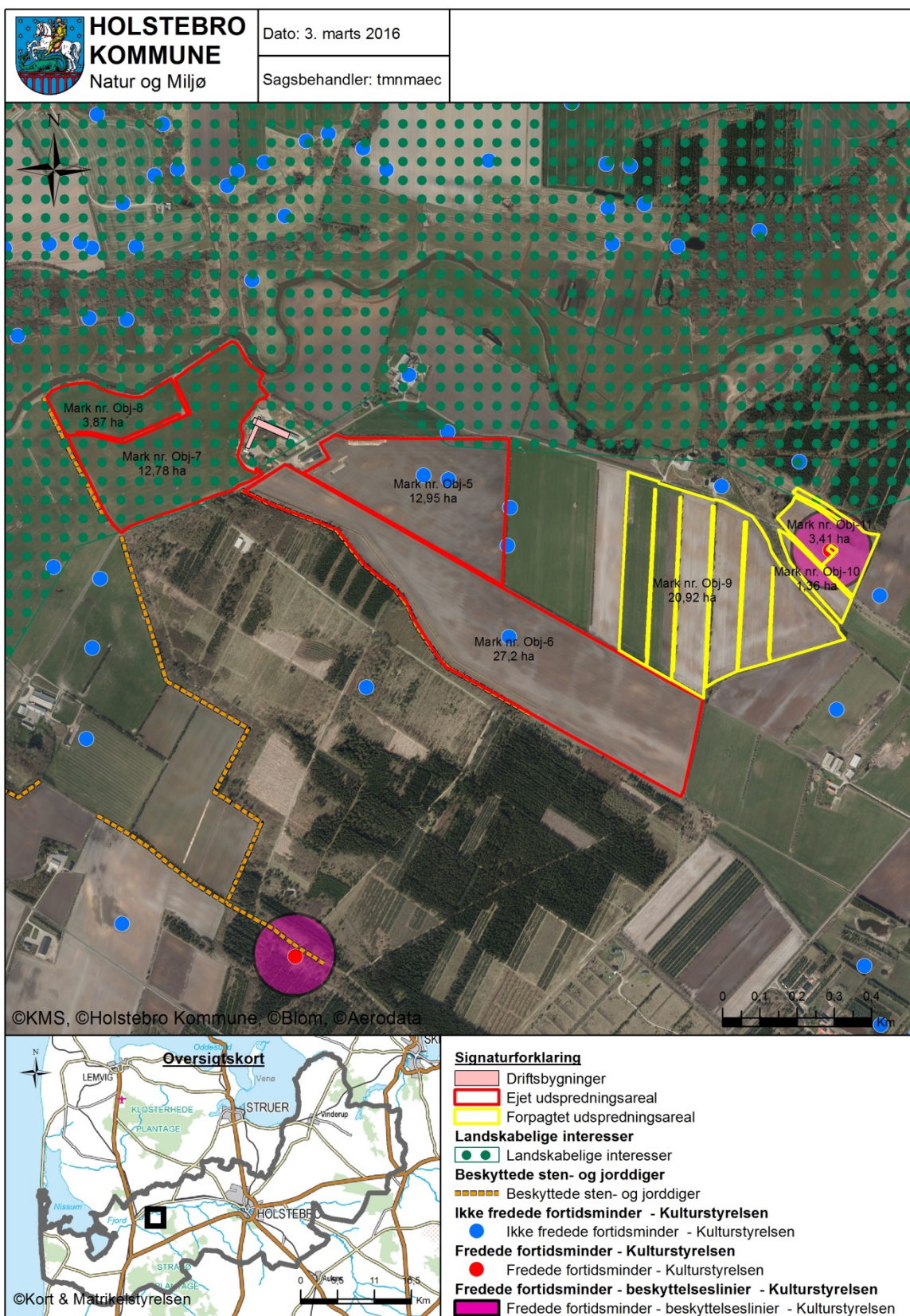

Signaturforklaring:

○ = Kemikalie
○ = Motorolie
○ = Dieseltank
● = Fyr
○ = Omklædning / Bad
● = Hovedhane til vand
○ = El-tavle
● = Brandslukkere
● = Dren
● = Mark/drikkevand boring
● = Ventilationsankast
● = Belysning
○ = Fodersilo
○ = Befæstede arealer inkl. afløb
● = Afteningsplads for DAKA
↖ = Flugtvej for dyr

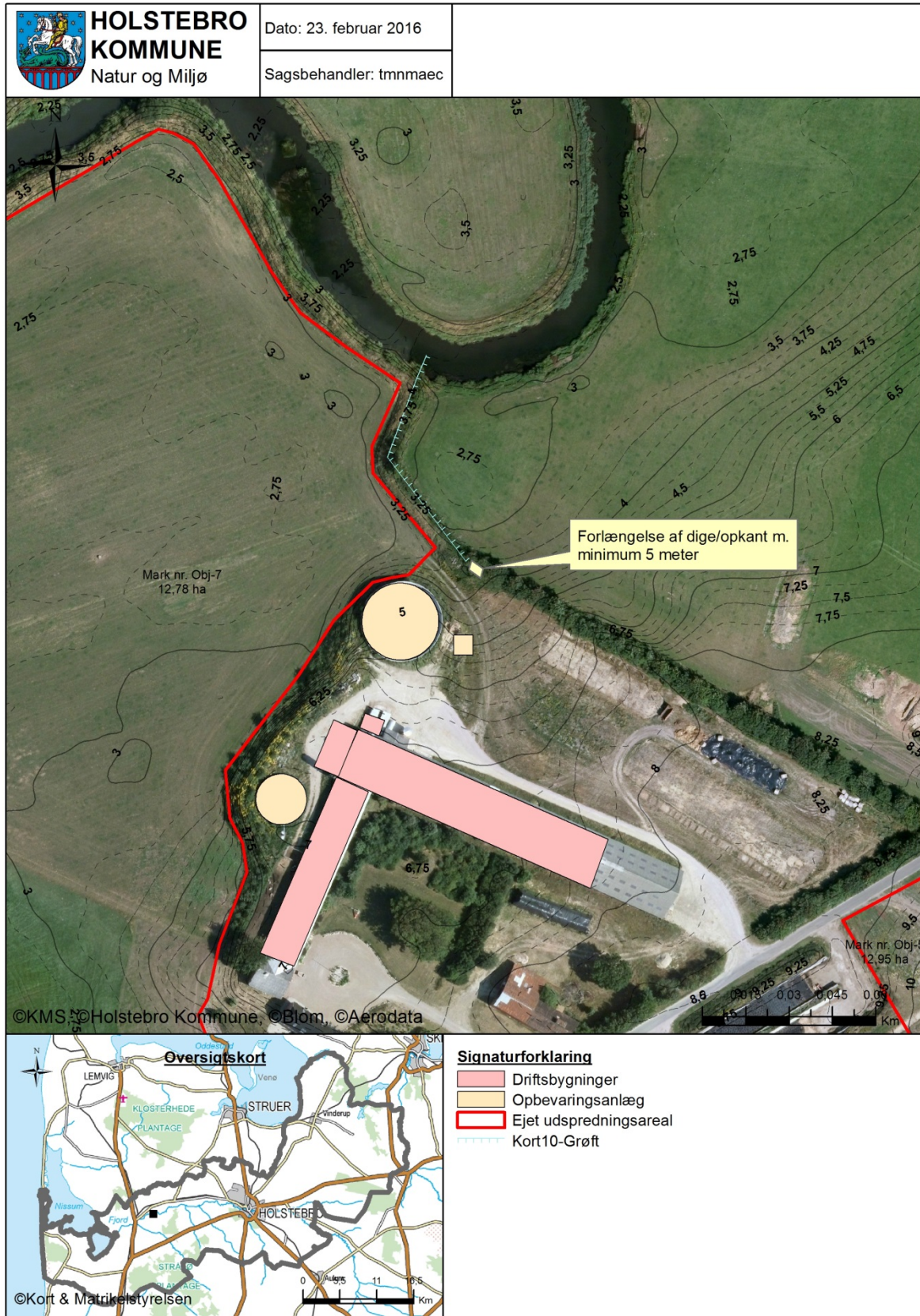

Bilag 3 – Landskabelige interesser

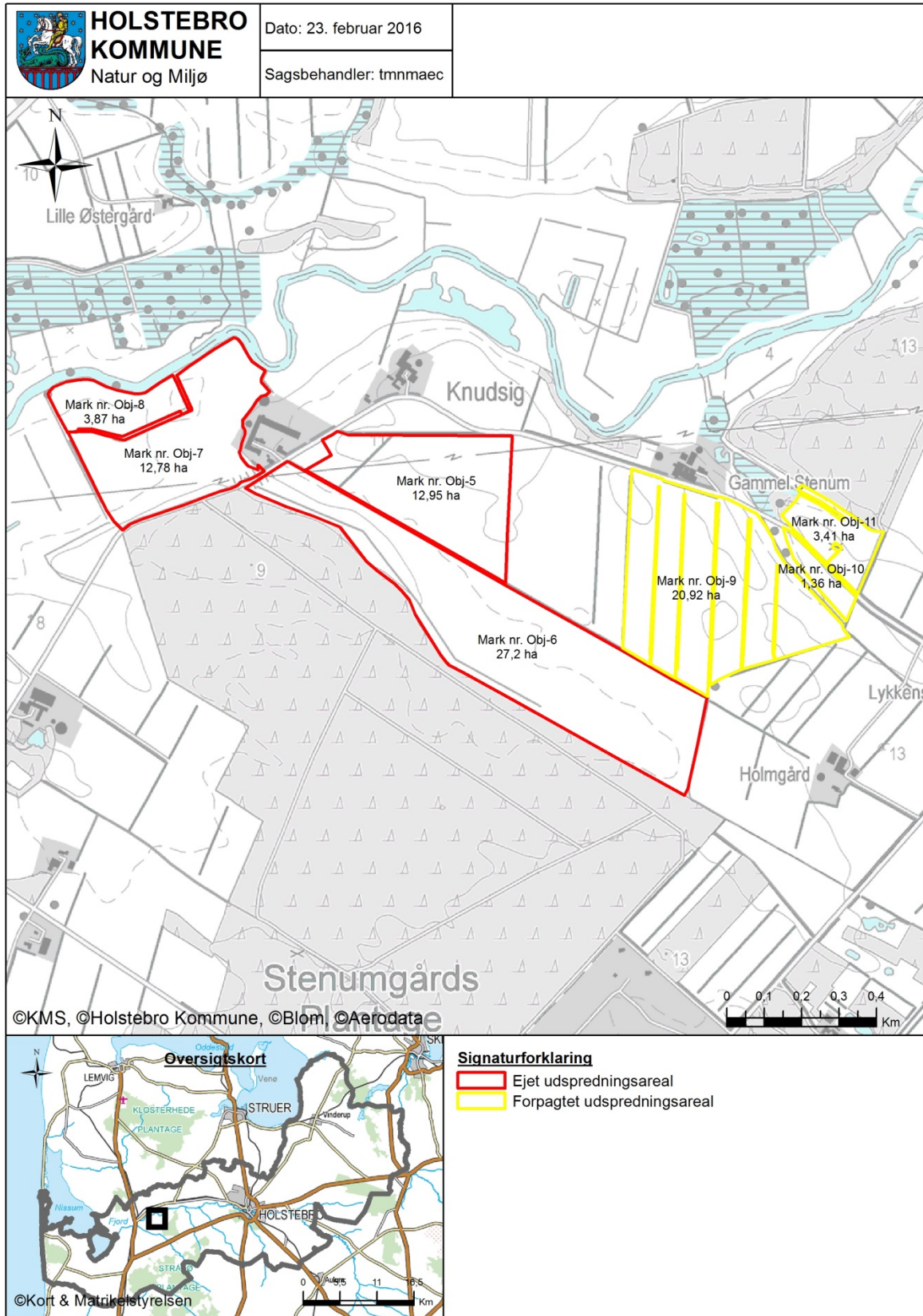

Bilag 4 – Terrænforhold omkring gyllebeholdere

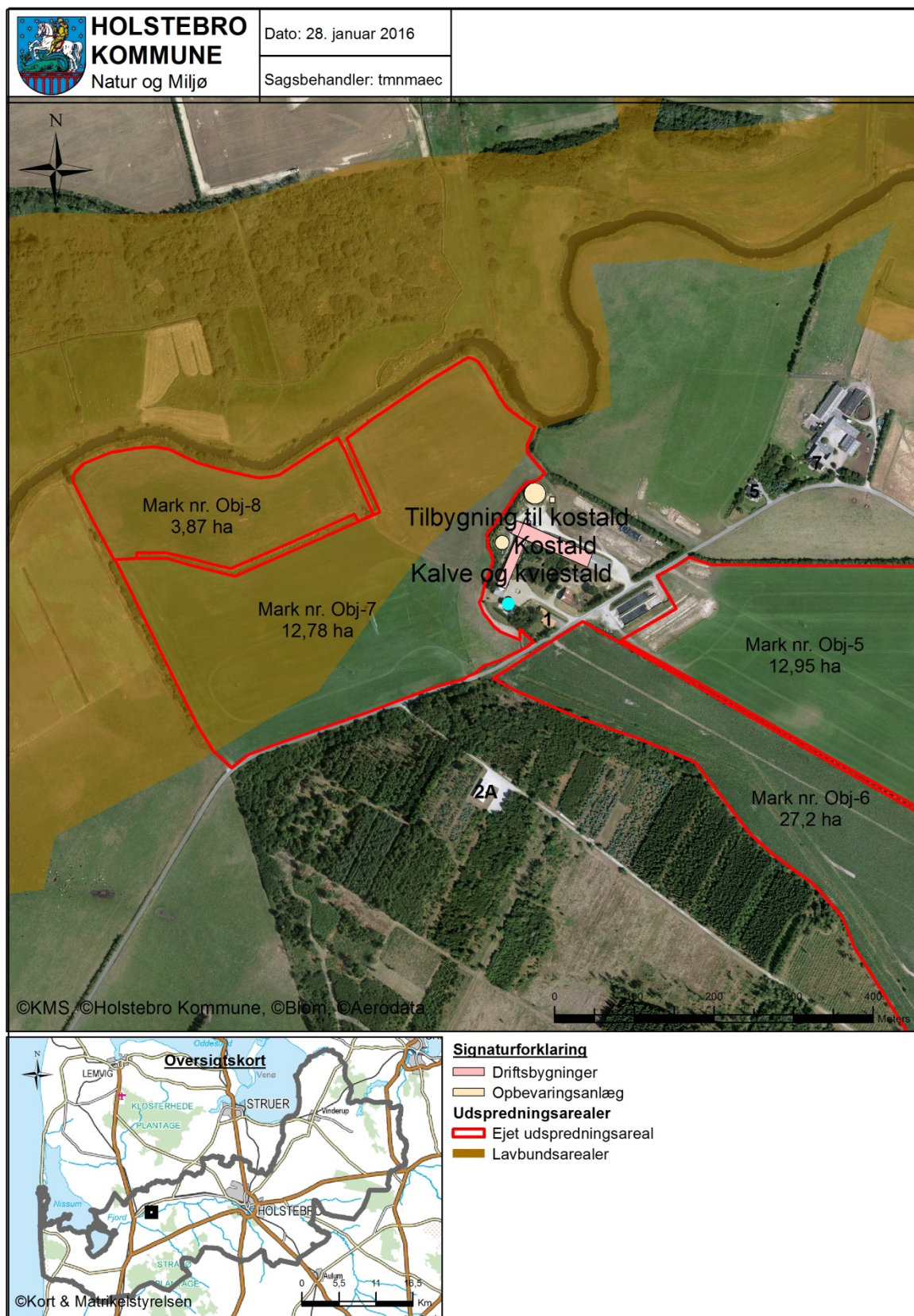

Bilag 5 – Husdyrbrugets udspretningsarealer

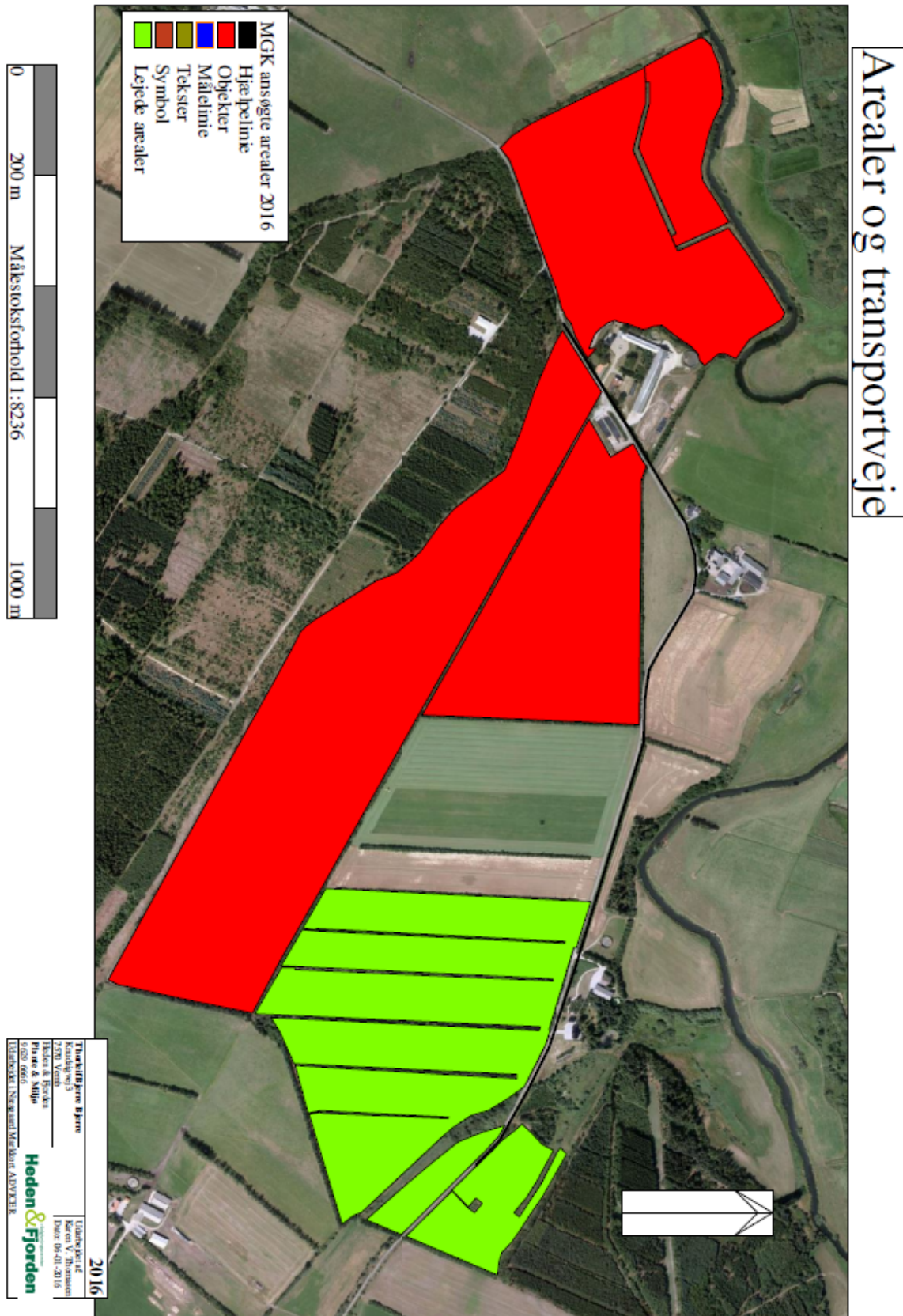

Bilag 6 – Lavbundsarealer

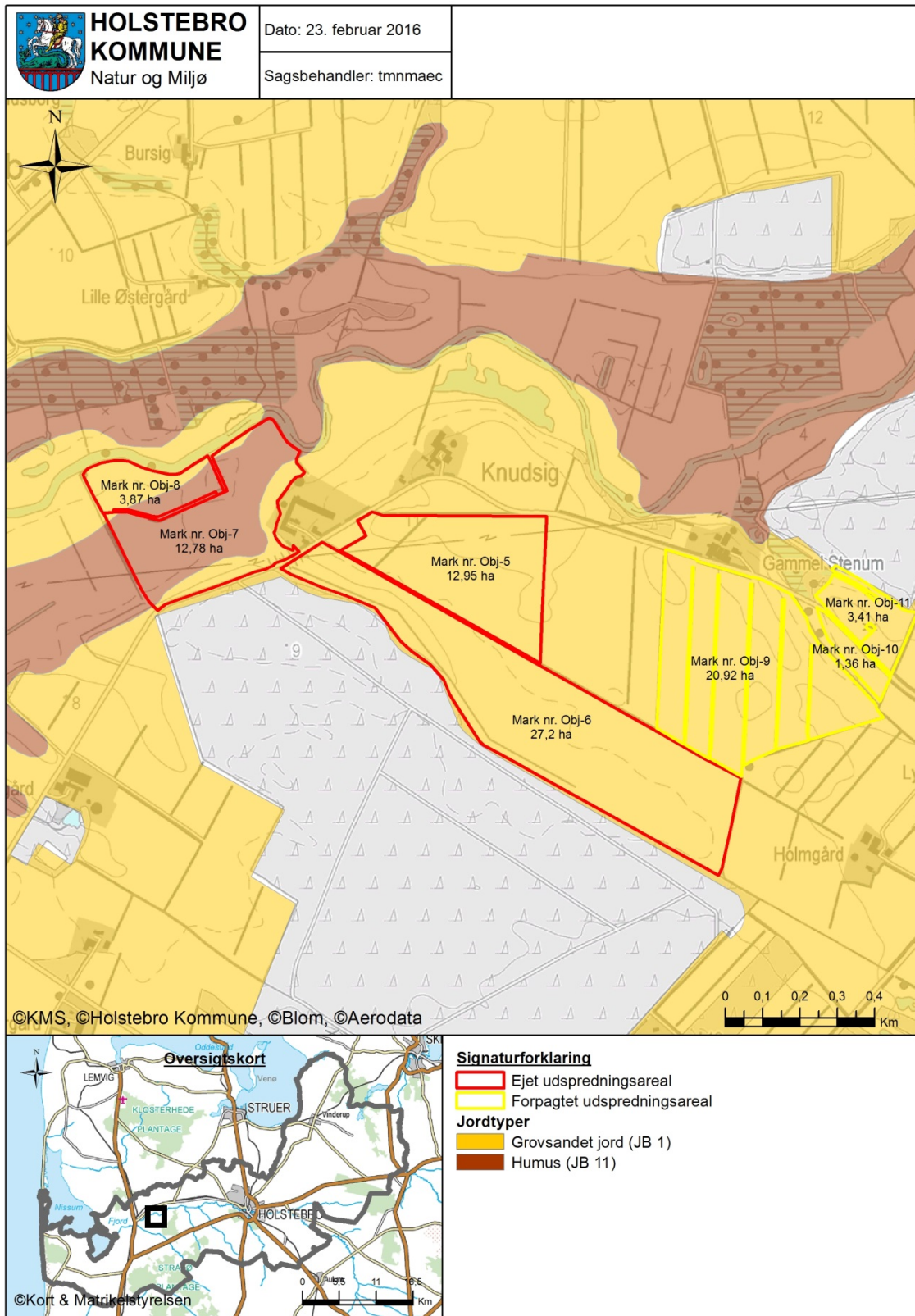

Bilag 7 – Transportruter

Bilag 8 – Jordbundstyper

Bilag 9 – Spildevandstilladelse

I henhold til Spildevandsbekendtgørelsens⁶ § 38 meddeler Holstebro Kommune tilladelse til, at der på ovennævnte adresse etableres et nedsivningsanlæg til brug for nedsivning af tag- og overfladevand.

1. Tagvand fra nye bygninger skal ledes til faskine. Tagvandet må ikke indeholde andre stoffer end hvad der almindeligvis forekommer i tag- og overfladevand.
2. Anlægget anses ikke for at være lovligt, før Holstebro Kommune, Natur og Miljø modtager en færdigmelding underskrevet af en aut. kloakmester. Færdigmeldingsblanket kan findes på Holstebro Kommunes hjemmeside.
3. Sammen med færdigmeldingen skal fremsendes dels dimensioneringsberegninger og dels en opdateret kloaktegning med angivelse af samtlige afløbsledninger, nedsivningsanlæg og øvrige spildevandsanlæg på ejendommen.

Dimensionering og anlæg

4. Inden faskinen skal der etableres sandfangsbrønd, så faskinen ikke stopper til med blade m.m. Sandfanget skal dimensioneres efter belastningen.
5. Der skal foreligge dokumentation for jordens nedsivningsevne, herunder skal jordens hydrauliske ledningsevne være fastsat til brug for dimensioneringen af anlægget.
6. Faskinen skal dimensioneres i henhold til IDA's skrift⁷ nr. SVK_LAR_Dimensionering_v1.0 jf. retningslinjer beskrevet i Holstebro Kommunes spildevandsplan 2011-2016⁸.
7. Faskinen skal etableres og anlægges i overensstemmelse DS 440⁹, og Rørcenter's anvisning nr. 016¹⁰, således at der ikke opstår overfladisk afstrømning, overfladegener eller gener i øvrigt på nabogrunden.
8. Overløb skal i tilfælde af skybrud ske på terræn og må ikke give anledning til overfladisk afstrømning til nabogrunde eller gener i øvrigt for naboer. Overfladevandet skal holdes på matriklen.
9. Faskinen skal etableres og placeres således, at det er muligt at komme til faskinen, med henblik på oprensning og tilsyn.

Funktions- og afstandskrav til faskinen

10. Faskinen skal placeres mindst 5 m fra bygninger med kælder og så vidt muligt 2 m fra andre bygninger og skel.
11. Afstand fra faskinen til vandløb, søer eller havet skal være mindst 25 m.

⁶ Bekendtgørelse nr. 46 af 12. januar 2016 om spildevandstilladelse m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

⁷ <http://ida.dk/content/spildevandskomiteens-skrifter> med tilhørende vejledning, 2015

⁸ Holstebro Kommunes Spildevandsplan 2011-2016, www.holstebro.dk

⁹ DS 440, Norm for mindre afløbsanlæg med nedsivning.

¹⁰ Rørcenteranvisning 016, Anvisning for håndtering af regnvand på egen grund, maj 2012

12. Afstanden fra faskinen til vandindvindingsanlæg, hvortil der er krav om drikkevandskvalitet skal være mindst 25 m.

Bilag 10 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Bilag 10 – Driftsjournal - del 2 / 2

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
EI [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD						
Hændelse	fra dato		til dato		Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...						